

Research Paper**Modeling the Quality of the Coach-Athlete Relationship Based on Coaches Perfectionism: the Mediating Role of Forgiveness and Controlling Behavior****S. Zarei¹, H. Gharayagh Zandi², M. Ali Besharat³, D. Houminiyan Sharif Abadi⁴, and F. Bagher Zadeh⁵**

1. Sports Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran

2. Department of Motor Behavior and Sport Psychology, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran (Corresponding Author)

3. Professor, Department of Health Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

4. Department of Motor Behavior and Sport Psychology, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

5. Associate Professor, Department of Motor Behavior and Sports Psychology, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran

Received: 08 Oct 2020**Accepted:** 20 Dec 2020**Keywords:** Perfectionism, Dispositional Forgiveness, Coach-athlete Relationship, Coach Effectiveness, Self-determined Motivation**Abstract**

The aim of this study was to examine a model of Coach-athlete relationship quality based on coaches' perfectionism and verifying mediating role of forgiveness and controlling behavior. In this study a total of 270 coaches completed four scales: Perfectionism, Forgiveness, Controlling Behavior, and Quality of Relationship. The proposed model was evaluated using structural equation model. Result revealed that coaches' perfectionism negatively predicted quality relationships with their athletes. Results also revealed that coaches' forgiveness positively predicted quality relationships but coaches' controlling behaviors negatively predicted quality relationships toward their athletes. The results of path analysis revealed that the relationship between coaches' perfectionism and the relationship quality toward their athletes were mediated by forgiveness and controlling behaviors, and Perfectionism was

1. Email: zarei.sahar@ut.ac.ir

2. Email: ghzandi110@ut.ac.ir

3. Email: besharat@ut.ac.ir

4. Email: homnian@ut.ac.ir

5. Email: bagherzad@ut.ac.ir

inversely (positive) related to relationship quality with the entry of these mediators. It is concluded that relationship between perfectionism and quality relationships is not a simple linear one, but other variables such as forgiveness and coaching behaviors play a mediating role in this relationship.

Extended Abstract

Objective

Coaches are influential persons in athletes' life and can affect their performance, behavior, mental and emotional health (Horn, 2008). On the other hand, coaches as the most important factor in an athlete's social environment, are also potentially associated with the negative consequences for athletes (Arnold, Fletcher, & Daniels, 2017). In other words, although coaches have the power to positively influence athletes, they also have the power to negatively influence and undermine the personal growth and development (Carpentier and Mageau, 2013). One of the key factors in the successful results in coaching is quality of the coach-athlete relationship (Jowett, & Shanmugam, 2016; Davis, Wetherell, & Gustafsson, 2018). Attention to the coach-athlete relationship as the heart of the coaching process has become focused more than ever (Kuhlin et al., 2020). However, most studies have studied the relationship between coach and athlete in terms of its implications for athletes (Cho et al., 2020). There are limited studies on what variables predict coach-athlete relationships by coaches. Therefore, the purpose of this study was to investigate the perfectionism of coaches as predictors of coach-athlete relationships by

considering the forgiveness and controlling behavior of coaches as its underlying assumptions.

Materials and Methods

A total of 270 coaches (174 men and 96 women, average age 38.23 and standard deviation 7.36) from various sports (e.g. volleyball, basketball, futsal, handball, Table tennis, badminton, taekwondo, karate, wushu, judo, martial arts, Track and Field, swimming, water polo) participated in the study, among all the coaches who were active in national competitions and the national team in 1399. All coaches actively participated in national competitions and had an average of 13.17 years of coaching experience (SD= 5.72). Participants completed the Tehran Multidimensional Perfectionism Scale (Besharat, 2011), Forgiveness (Thompson et al., 2005), Controlling Behavior (Bartholomew et al., 2010), and Coach-Athlete Relationship Quality (Jowett and Ntoumanis, 2004).

With the permission of the university and referring to the site of various sports federations, the time and place of holding national competitions, coaching courses and training camps that were held in Tehran province were obtained. The researchers gained access to some of coaches by attending the venue, and they completed the questionnaires in person. With the postponement of sporting events due

to the prevalence of corona virus and the impossibility of physical access to other coaches, they received the questionnaire and additional explanations online (Telegram, WhatsApp and Email). The research process was such that the goals and necessity of the research were explained to them while coordinating with the coaches, and they were given the opportunity to withdraw from the research at any time they wished, and they were also assured that their personal information would remain confidential. Coaches expressed their satisfaction by participating in this research and completing the questionnaires, the average time of which was 10 to 15 minutes. Data were analyzed by using SPSS and Amos software. The evaluation of the proposed model was done by structural equation modeling.

Results

The results of descriptive statistics showed that Cronbach's alpha coefficient is acceptable to ensure the internal consistency of research variables including perfectionism, forgiveness, controlling behavior and the quality of the coach-athlete relationship (Cronbach's $\alpha > 0.70$). Also, the results of Pearson correlation coefficient showed that perfectionism has a significant negative relationship with forgiveness ($r = -0.56$) and relationship quality ($r = -0.28$). While the relationship between perfectionism and controlling behavior ($r = 0.52$) was positive. The results also showed that forgiveness ($r = 0.54$) had a positive relationship with relationship quality,

but the relationship between controlling behavior and relationship quality ($r = -0.39$) was negative. All the obtained correlation coefficients between the research variables were significant at the level of 0.01. The intensity of most significant coefficients is in the large range according to the classification performed (small = 0.10-0.29, medium = 0.30-0.49, large = 0.50-0.1). The modeling fit indexes obtained from performing the path analysis with the maximum likelihood method showed the appropriate fit of the model with the data {normalized Chi-squared= 1.69 (X^2/df), Goodness of Fit Index (GFI)= 0.95, Comparative Fit Index (CFI)= 0.92, Normed Fit Index (NFI) = 0.94, Tucker-Lewis coefficient (TLI)= 0.96 = Root Mean Square Error of Approximation=0.06 (RMSEA)}.

Based on the model observed in Figure 1, the findings showed that With the entry of two mediating variables, namely the variables of forgiveness and controlling behavior into the model, The standard coefficient of the perfectionism effect on the quality of the relationship is equal to + 0.48 which was significant at the level of 0.001. On the other hand, it can be said that forgiveness is a mediating variable with a positive and significant effect in reducing the negative effects of perfectionism on the quality of the relationship, considering that perfectionism had a negative and significant effect of -0.72 on forgiveness, and forgiveness also had a positive effect of 0.71 on the quality of the relationship, which was significant at the level of 0.001. In addition,

perfectionism accordingly had a positive and significant effect of + 0.74 on the controlling behavior and controlling behavior had a negative effect of -0.41 on the quality of the relationship, which was significant at the level of 0.001.

The amount of variance explained by the main criterion variable, i.e. the quality of the athlete-coach relationship, was 44%; meaning that about 44% of the variance of the main dependent variable was explained by

the model variables, and 56% of its variance was related to non-model variables. Overall, the results of path analysis showed that forgiveness and controlling behavior play a significant mediating role in the relationship between perfectionism and relationship quality, and with the entry of these factors, the relationship between perfectionism and quality is inverted (positive).

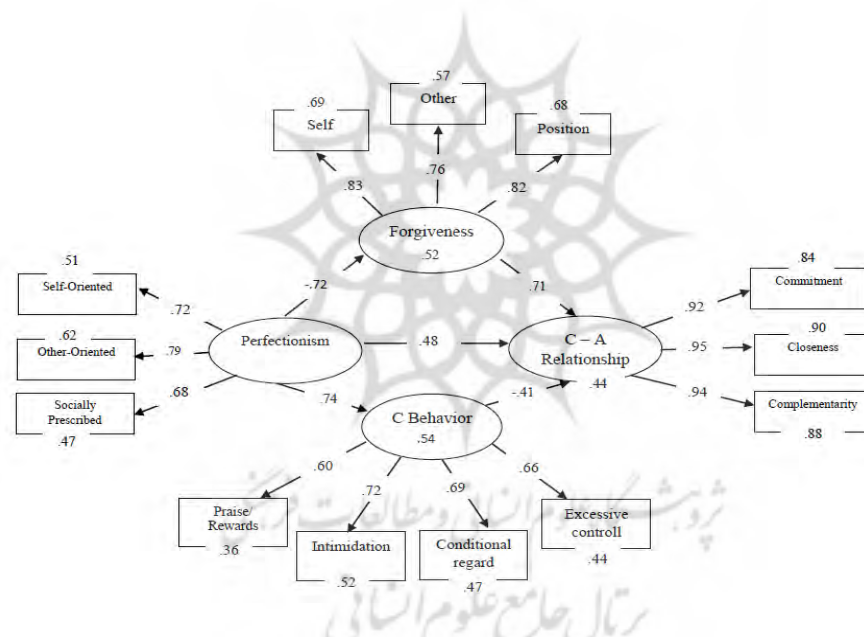

Figure 1- Research model. C- A: Coaches' Perception of Coach-athlete relationship; C: Controlling

Conclusion

In general findings of the research, it is concluded that the relationship between perfectionism and relationship quality in coaches is not a simple linear relationship, but other variables such as forgiveness and

controlling behavior play an important mediating role in this regard. Therefore, perfectionism is not considered as a negative factor in the interpersonal relationships of coaches if the role of controlling behavior and forgiveness in

them is considered. These findings provide researchers and professionals with important information about coach-focused training programs that aim to promote the consistent and effective coaching environments in sport. Based on this, it is possible to design programs for training coaches by focusing on forgiveness, to reduce their perfectionist tendencies and interpersonal sensitivity, challenge beliefs about the effectiveness of coaching controlling behaviors, and train coaches who replace these behaviors with supportive autonomy behaviors. By doing this, the coach's interpersonal relationships can be improved, which is an important factor in maintaining the coach's mental health and job efficiency, as well as improving the performance and well-being of athletes.

References

1. Arnold, R., Fletcher, D., & Daniels, K. (2017). Organisational stressors, coping, and outcomes in competitive sport. *Journal of sports sciences*, 35(7), 694-703.
2. Bartholomew, K. J., Ntoumanis, N., & Thøgersen-Ntoumani, C. (2010). The controlling interpersonal style in a coaching context: Development and initial validation of a psychometric scale. *Journal of sport and exercise psychology*, 32(2), 193-216.
3. Besharat, M. A. (2011). Development and validation of Tehran Multidimensional Perfectionism Scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 79-83.
4. Carpentier, J., & Mageau, G. A. (2013). When change-oriented feedback enhances motivation, well-being and performance: A look at autonomy-supportive feedback in sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 14(3), 423-435.
5. Cheval, B., Chalabaev, A., Queded, E., Courvoisier, D. S., & Sarrazin, P. (2017). How perceived autonomy support and controlling coach behaviors are related to well-and ill-being in elite soccer players: A within-person changes and between-person differences analysis. *Psychology of Sport and Exercise*, 28, 68-77.
6. Cho, S. L., & Baek, W. Y. (2020). Coach–autonomy support and youth sport team efficacy mediated by coach–athlete relationship. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 48(2), 1-9.
7. Horn TS. (2008) *Coaching effectiveness in the sport domain*. In: Horn TS (ed.) *Advances in sport psychology*. 3rd ed. Champaign: Human Kinetics, pp. 240–267.
8. Jowett, S., & Ntoumanis, N. (2004). The coach–athlete relationship questionnaire (CART-Q): Development and initial validation. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 14(4), 245-257.
9. Jowett, S., & Shanmugam, V. (2016). Relational coaching in sport: Its psychological underpinnings and practical effectiveness. IN: Schinke, RJ, McGannon, KR and Smith, B. *Routledge International Handbook of Sport Psychology*, 471-484.
10. Kuhlín, F., Barker-Ruchti, N., & Stewart, C. (2020). Long-term impact of the coach-athlete relationship on development, health, and wellbeing: stories from a figure skater. *Sports Coaching Review*, 9(2), 208-230.
11. Thompson, B. S., & Korsgaard, M. A. (2019). Relational identification and forgiveness: Facilitating relationship resilience. *Journal of Business and Psychology*, 34(2), 153-167.

مقاله پژوهشی

مدل‌یابی کیفیت رابطه مربی-ورزشکار بر اساس کمال‌گرایی مربیان: نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی

سحر زارعی^۱، حسن غرایق زندی^۲، محمد علی بشارت^۳، داود حومنیان شریف ابادی^۴، و فضل الله باقرزاده^۵

۱. دانشجوی دکتری، گروه رفتار حرکتی و روان‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۲. استادیار، گروه رفتار حرکتی و روان‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استاد، گروه روان‌شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۴. استادیار، گروه رفتار حرکتی و روان‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

۵. دانشیار، گروه رفتار حرکتی و روان‌شناسی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

هدف این پژوهش مدل‌یابی کیفیت رابطه مربی-ورزشکار بر اساس کمال‌گرایی مربیان با واسطه‌گری بخشش و رفتار کنترلی بود. در این پژوهش ۲۷۰ مربی شرکت و مقیاس-های کمال‌گرایی، بخشش، رفتار کنترلی و کیفیت رابطه را تکمیل کردند. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق مدل‌یابی معادلات ساختاری انجام گرفت. نتایج نشان داد کمال-گرایی بر کیفیت رابطه مربی-ورزشکار تأثیر منفی دارد. نتایج همچنین نشان داد بخشش بر کیفیت رابطه مربی تأثیر مثبتی دارد، اما تأثیر رفتار کنترلی بر کیفیت رابطه مربی-ورزشکار منفی بود. نتایج تحلیل مسیر نشان داد بخشش و رفتار کنترلی در رابطه بین کمال‌گرایی و کیفیت رابطه نقش واسطه‌ای معناداری ایفاء می‌کنند و با ورود این عوامل جهت رابطه کمال‌گرایی با کیفیت رابطه معکوس (مثبت) می‌شود. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر رابطه بین کمال‌گرایی و کیفیت رابطه در مربیان یک رابطه خطی ساده نیست، بلکه متغیرهای بخشش و رفتار کنترلی در این رابطه نقش واسطه‌ای مهمی دارند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۰۷/۱۷

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹/۰۹/۳۰

واژگان کلیدی:

کمال‌گرایی، گرایش به بخشش، کیفیت رابطه، اثربخشی مربی، انگیزش خودمختاری

مقدمه

طی یک مصاحبه، با یک مربی برجسته و قهرمان بالامانع مسابقات هاکی در سه دوره بازی‌ها المپیک، گفته شد: «مربیگری فرایند کشف ظرفیت‌ها و

-
1. Email: zarey.sahar@ut.ac.ir
  2. Email: ghzandi110@ut.ac.ir
  3. Email: besharat@ut.ac.ir
  4. Email: homnian@ut.ac.ir
  5. Email: bagherzad@ut.ac.ir
-

همکاران، ۲۰۱۸؛ چوال، چالابایف، کوئستد، کوویسیرو و سرازین؛ ۲۰۱۷). از این رو می‌توان متصور شد که کیفیت و بهبود رابطه مربی-ورزشکار بازتاب کارآمدی و موفقیت مربیگری در ورزش است (جووت و شانمگام، ۲۰۱۶). در مقابل مربیانی که روابط ضعیفی برقرار می‌کنند و در بهبود روابط خود با ورزشکاران موفق عمل نمی‌کنند با خطر تحلیل رفتگی شغلی مواجه هستند (مایه‌ری و موئن، ۲۰۱۷)؛ وست فال، مارتین و گولد، ۲۰۱۸). با این حال، در حالی که مطالعات پیشین بر شناسایی پیامدهای کیفیت رابطه متمرکز بوده‌اند درک پیشایندهای اثرگذار بر آن به همان اندازه مهم است؛ اما چه عواملی بر کیفیت رابطه مربیان اثرگذار است؟ جووت و پوچار دووسکی^۲ (۲۰۰۷) در مدل یکپارچه^{۱۳} سه دسته را پیشاینده اولیه شکل‌گیری کیفیت رابطه معرفی کرده‌اند. یکی از این دسته‌ها مربوط به گرایش شخصی مربی است. طبق این مدل، ویژگی‌های پایدار یا شخصیتی، بخشی از این دسته گرایش‌های شخصی هستند و می‌توانند کیفیت رابطه مربی با ورزشکاران را تحت تأثیر قرار دهند. با این حال درک نقش این دسته عوامل بر کیفیت رابطه مربی به صورت محدود مورد کنکاش قرار گرفته است (برای مثال جکسون، دیموک، گوچاردی و گروو^{۱۴}؛ ۲۰۱۱؛ یانگ، جووت و چان^{۱۵}؛ ۲۰۱۵). کمال‌گرایی^{۱۶} یکی از صفات شخصیتی است که به تازگی مورد توجه مطالعات رهبری قرار گرفته است (کلویسکی و اوتو^{۱۷}؛ ۲۰۱۸؛ چانگ^{۱۸}؛ ۲۰۱۹) و با

قابلیت‌های پنهان بازیکنان است و وقتی مربی می‌شوید باید دری پیدا کنید تا به درون بازیکن راه یابید» (جووت و شانمگام، ۲۰۱۶)؛ از دید مارکوس وایز^۱ این امر باعث ایجاد تفاوت قابل توجه در مربیگری می‌شود زیرا کلید اصلی را برای باز کردن درب توانایی‌ها، ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های ورزشکارشان فراهم می‌آورد، از این رو توجه به رابطه مربی-ورزشکار^۲ به عنوان قلب فرایند مربیگری، بیش‌ازپیش معطوف شده است (جووت و شانمگام، ۲۰۱۶؛ دیویس، اپلی، دیویس، وترل و گوستافسون^۳؛ ۲۰۱۸).

رابطه مربی-ورزشکار به عنوان موقعیتی پویا که در آن عواطف، افکار و رفتار مربی و ورزشکار متقابلاً و به طور علی به هم مرتبط است بیان می‌شود (یانگ و جووت^۴؛ ۲۰۱۳)، جووت (۲۰۰۷) بر اساس چندین مطالعه کیفی، مدلی مفهومی از رابطه مربی-ورزشکار را ارائه داد که به مدل ۳ سی معروف و شامل سه بعد: ۱. تعهد^۵ بعد افکار: قصد حفظ و استمرار بلندمدت یک رابطه نزدیک^۶، ۲. صمیمیت^۷ (بعد عاطفی: نشان دهنده پیوند احساسی همراه با اعتماد، احترام، مراقبت و حمایت عاطفی و همچنین دوست داشتن و قدردانی است) و ۳. مکمل بودن^۸ (بعد رفتار: پاسخگویی و پذیرا بودن همراه با حفظ جایگاه و نقش) است (یانگ و جووت، ۲۰۱۳). رابطه مربی-ورزشکار به عنوان یک مؤلفه اصلی در بهبود عملکرد ورزشی و افزایش بروندهایی مانند بهزیستی ورزشکاران تلقی می‌شود (دیویس و

10. Myhre, & Moen
11. Westfall, Martin, & Gould
12. Poczwadowski
13. Integrated Model
14. Jackson, Dimmock, Gucciardi, & Grove
15. Yang, Jowett, & Chan
16. Perfectionism
17. Kleszewski, & Otto
18. Cheung

1. Jowett, & Shanmugam
2. Marcus Weise
3. Coach-Athlete Relationship
4. Davis, Appleby, Wetherell, & Gustafsson
5. Yang
6. Commitment
7. Closeness
8. Complementarity
9. Cheval, Chalabaev, Quedsted, Courvoisier, & Sarrazin

توجه به نقش اصلی مربی در جایگاه رهبری، انتظار می‌رود با کیفیت رابطه مربیان ارتباط داشته باشد. کمال‌گرایی به منزله تعیین معیارهای عملکردی سطح بالا و تلاش زیاد برای رسیدن به آنهاست که با ارزیابی انتقادی از خود و دیگران و ترس از ارزیابی اجتماعی منفی مشخص می‌شود (استوبر و همکاران؛ ۲۰۱۷). کمال‌گرایی ابعاد مختلفی دارد و یکی از تأثیرگذارترین مفهوم‌پردازی‌های چندبعدی کمال‌گرایی که به طور گسترده مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است مدل هویت و فلتز^۲ (۱۹۹۱) است (استوبر، ۲۰۱۸). این محققان با درک این که کمال‌گرایی جنبه‌های فردی و بین فردی دارد، سه بعد کمال‌گرایی، ۱. خودمحور^۳ (مؤلفه درون فردی: کوشش فرد برای دستیابی به خویشتن کامل و با معیارهای بالای غیرواقعی) ۲. دیگرمحور^۴ (مؤلفه بین فردی: اتخاذ معیارهای افراطی و همراه با یک ارزیابی سخت و شدید از دیگران که در آن رفتار آنان باید بی نقص باشد)، ۳. جامعه‌محور^۵ (مؤلفه اجتماعی: فرد خود را ملزم به برآورده ساختن انتظارات و معیارهای تجویز شده دیگران (جامعه) می‌داند) را از یکدیگر متمایز کرده‌اند (استوبر، ۲۰۱۸). مطالعات نشان می‌دهند ابعاد کمال‌گرایی با برون‌دادهای منفی و ناسازگار در مربیان همراه است (موئن و اوسلن^۶، ۲۰۲۰، محمدزاده، سید ابراهیمی و سامی، ۲۰۱۲). همچنین در تضاد با این یافته‌های ذکر شده انواع کمال‌گرایی در پاره‌ای از پژوهش‌ها، به عنوان مفهومی سازش یافته و مرتبط با سلامت روانی در مربیان شناخته شده است (هیل و دیویس^۷، ۲۰۱۴؛ حسین‌نژاد و میرانی، ۲۰۱۷).

کمال‌گرایی از منظر آرمان‌گرایی سازه‌ای است که در بافت فرهنگ معنا می‌یابد و هسته روابط بین فردی را ترسیم می‌کند. این الگوها اتفاق نظر مردم درباره بایدها و نبایدها در روابط بین فردی را می‌سازد (چن، هویت و فلت^۸؛ ۲۰۱۷؛ بشارت و کاشانکی، ۲۰۱۸). مطالعات نیز حاکی از اهمیت اساسی این سازه در روابط بین فردی است و کمال‌گرایی دیگرمحور به عنوان جنبه تاریک‌تر^۹ این ویژگی مورد بحث واقع شده است (بشارت و کاشانکی، ۲۰۱۸؛ استوبر، اسمیت، ساکلوفسکه و شری^{۱۰}؛ ۲۰۲۰). با این حال برخی مطالعات بیانگر آن است که کمال‌گرایی ممکن است صرفاً یک عامل منفی در روابط بین فردی قلمداد نشود. به عنوان مثال، بارنت و جانسون^{۱۱} (۲۰۱۶) گزارش کرده‌اند کمال‌گرایی ممکن است از طریق الگوهای ارتباطی هیجانی، حمایت اجتماعی ادراک شده را افزایش دهد. نتایج پژوهش بشارت، کاشانکی و رجیبیان تابش (۲۰۱۸) نیز نشان داد کمال‌گرایی در صورت پیش‌بینی بخشش، نه تنها با مشکلات بین فردی همراه نمی‌شود، بلکه منجر به کیفیت بهتر روابط نیز می‌شود.

در حوزه ورزش، حجم قابل ملاحظه‌ای از شواهد تجربی تأثیرات درون‌فردی کمال‌گرایی را هم در ورزشکاران و هم در مربیان نشان داده‌اند (موئن و اوسلن^۶، ۲۰۲۰؛ هیل و دیویس^۷، ۲۰۱۴؛ هیل، هوراد^{۱۲} و جوت^{۱۳}، ۲۰۱۸). اما مطالعات اندکی برون‌دادهای بین فردی کمال‌گرایی را بررسی کرده‌اند (برای مثال اندرسون^{۱۴}؛ ۲۰۱۸؛ فرهمندمهر و بدری‌آذرین^{۱۵}؛ ۲۰۱۳).

8. Chen, Hewitt, & Flett
9. Dark Triad
10. Stoeber, Smith, Saklofske, & Sherry
11. Barnett, & Johnson
12. Howard
13. Anderson

1. Stoeber
2. Hewitt, & Flett
3. Self-Oriented
4. Other-Oriented
5. Socially Prescribed
6. Moen, & Olsen
7. Hill, & Davis

و از آن‌جا که این مطالعات کمال‌گرایی را از منظر سازه-ای مجزا و در چهارچوب رویکرد بین‌فردی غالب (مدل هویت و فلتنز؛ استوبر، ۲۰۱۸) مورد بررسی قرار نداده‌اند، نتایج یکدستی را گزارش نکرده‌اند. در مصاحبه با پنج مربی تنیس شواهدی مقدماتی به دست آمد که کمال-گرایی دیگر محور ممکن است باعث اختلال در روابط کاری و تأثیر آن بر تجربه ورزشکار شود (باسکومبو، ۲۰۱۹). با این حال در خصوص این‌که مربیان کمال‌گرا در محیطی (ورزش) که یک ارزیابی اجتماعی قوی حاکم است و بر دستیابی به استانداردهای و نتایج سطح بالا تأکید دارد چگونه روابط بین‌فردی خود را تنظیم می‌کنند، اطلاعات محدودی وجود دارد و پژوهش‌های بیشتر در این زمینه ممکن است نحوه ارتباط ابعاد کمال‌گرایی را برای حفظ یا بهبود رابطه مربی-ورزشکار در این محیط فعال‌کننده کمال‌گرایی روشن‌تر سازد. مطالعات بیانگر آن است که درک عواملی که ممکن است بر بروندهای کمال‌گرایی مؤثر باشد می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در شناخت و عملکرد این سازه داشته باشد (ضرغام، جولانیا و منطقیان، ۲۰۱۶؛ بشارت، کاشانکی و رجیبان تابش، ۲۰۱۸). از این رو سازه بخشش ممکن است به عنوان عاملی تعیین‌کننده در رابطه بین کمال‌گرایی و روابط بین‌فردی مربی مورد توجه قرار بگیرد. نبود بخشش واسطه‌تأثیر مثبت کمال‌گرایی بر مشکلات بین شخصی بوده است (بشارت، کاشانکی و رجیبان تابش، ۲۰۱۸). ون‌تونگرن^۴ و همکاران (۲۰۱۴) بخشش را فرایندی تعریف کرده‌اند که بر اساس آن افکار، هیجان‌ها و رفتارهای منفی نسبت به فرد خطاکار با عوامل مثبت جایگزین می‌شود، بدون این‌که مسئولیت فرد متخلف

نادیده گرفته شود (بشارت، کاشانکی و رجیبان تابش، ۲۰۱۸). از این رو بخشش عاملی است که نظام صمیمیت^۵ و همدلی^۶ را فراهم می‌آورد (هیل، ۲۰۱۰). در لوریمر^۷ (۲۰۰۹) دریافت که نگرش همدلانه، هم کیفیت رابطه و هم رضایت از آموزش را در مربیان پیش‌بینی می‌کند. این ممکن است که کاهش بخشش، مربیان کمال‌گرا را به سوی روابط بین‌فردی ضعیف سوق دهد. افراد کمال‌گرا حساسیت بالایی در تعاملات بین‌فردی دارند (ماندل، دانکلی و استارز؛ ۲۰۱۸) و این افراد، استانداردهای بالا و نامنعطفی اتخاذ می‌کنند که ممکن است باعث اختلال در روابط کاری و تأثیر آن بر تجربه ورزشکار شود (باسکومبو، ۲۰۱۹). این در حالی است که مدیریت تعارض‌ها در بهبود کیفیت رابطه مربی-ورزشکار امری مهم برشمرده شده است (جووت و شانمگام، ۲۰۱۶). وورتینگتون و وید^۸ (۲۰۲۰) اظهار داشتند که بخشش یک راهبرد مهم تنظیم هیجان برای کنار آمدن با تعارضات بین‌فردی است و می‌تواند عملکرد در روابط متعهدانه و مداوم را تقویت کند (هو، ون‌تونگرن و یو؛ ۲۰۲۰)؛ بنابراین می‌توان متصور شد که درک بخشش در روابط مربیان کمال‌گرا حائز اهمیت است. هر چند مرور نتایج مطالعات در جوامع غیرورزشی حاکی از اثر رضایت‌بخش بخشش در سازگاری بین‌فردی در زوجین (مکدونالد، اولسون، لنینگ، گودارد و مارشال؛ ۲۰۱۸) و کیفیت بهتر روابط در دانشجویان (بشارت و کاشانکی، ۲۰۱۸) است. با این حال نقش بخشش در سازگاری بین‌فردی مربیان کمال‌گرا مورد توجه قرار نگرفته است. جووت و شانمگام (۲۰۱۷) اظهار داشتند دانش و درک قوانین بین‌فردی می‌تواند به افراد کمک کند تا در

7. Lorimer
8. Mandel, Dunkley, & Starrs
9. Worthington and Wade
10. Ho, & You
11. McDonald, Olson, Lanning, Goddard, & Marshall

1. Buscombe
2. Forgiveness
3. Mediator
4. Van Tongeren
5. Intimacy
6. Empathy

۲۰۱۸) می‌تواند با میل به سلطه‌جویی (ماتوسیک، و همکاران، ۲۰۱۶) و افزایش رفتار کنترلی (ماتوسیک و همکاران، ۲۰۱۶؛ ماتوسیک و همکاران ۲۰۱۸) همراه باشد. در همین راستا آلام، رفیق، و انجم^۲ (۲۰۱۶) اشاره می‌کنند خودشیفتگی پیش‌بینی کننده منفی پیوند اجتماعی است و این در حالی است که بخشش دیگران و همدلی به طور مثبت پیوندهای اجتماعی را پیش‌بینی می‌کنند.

بر اساس آنچه گفته شد محیط ورزش رقابتی گرایش به معیارهای سطح بالا را ترویج می‌دهد و مربیان که رکن زیربنایی سازماندهی^۸ تیم‌های ورزشی هستند بیشتر تحت تأثیر عوامل زمینه‌ای محرک کمال‌گرایی (به عنوان مثال، فشار از سوی فدراسیون به عنوان کمال‌گرایی جامعه‌محور) هستند. از سوی دیگر مربیان در جایگاه اقتدار قرار دارند و به عنوان یک رهبر در این محیط به‌سوی استانداردهای سطح بالا کشیده می‌شوند و برای تحقق این استانداردها نه تنها خودشان تلاش می‌کنند (کمال‌گرایی خودمحور) بلکه برای همراه کردن ورزشکار در این مسیر نیز تلاش زیادی می‌کنند (کمال‌گرایی دیگرمحور)، لذا لزوم پرداختن به مسئله تحقیق حاضر را می‌توان به وجود آمدن ادراکی صحیح و دقیق از این ویژگی مهم روان‌شناختی مرتبط با عملکرد مربیان ورزشی دانست. با این وجود به نظر می‌رسد علی‌رغم تأکید مطالعات بر سازه اثربخشی چون کمال‌گرایی، مطالعات کمال‌گرایی را از منظر سازه‌ای مجزا و در چهارچوب رویکرد بین فردی غالب مورد بررسی قرار نداده و نتایج یک‌دستی را گزارش نکرده‌اند. بنابراین نقش این سازه شخصیتی در روابط بین فردی مربیان قویاً نیازمند بررسی است. از سوی دیگر در مورد این‌که افراد کمال‌گرا از طریق چه

برقراری روابط موفق به طور مؤثرتر عمل کنند. از این رو سازه دیگری که ممکن است به عنوان عاملی تعیین‌کننده در رابطه بین کمال‌گرایی و کیفیت رابطه مربی-ورزشکار مورد توجه قرار بگیرد رفتار کنترلی است. رفتار کنترلی راهبردهای انگیزشی و محدودکننده‌ای محسوب می‌شوند که مربیان در رابطه با ورزشکاران استفاده می‌کنند (بارتلومئو و همکاران، ۲۰۱۰). نشان داده شده است ورزشکارانی که کیفیت رابطه پایین‌تری را با مربی خود ادراک می‌کنند انگیزش کمتری دارند (ایزوارد-گوتور^۲ و همکاران، ۲۰۱۶)؛ این در حالی است که مشخص شده است کاهش انگیزش ورزشکار زمینه‌ساز افزایش رفتار کنترلی مربیان است (روچی و پلتیر^۳، ۲۰۱۷)، اگر چه چنین جو کنترل‌کننده‌ای، ممکن است مربیان کمال‌گرا را به‌سوی رابطه بین‌فردی ضعیف سوق دهد، به گفته وب، هیرش، ویسر و برو^۴ (۲۰۱۳) بخشش به عنوان یک مکانیسم حمایت‌گرانه، شبکه‌های ارتباطی افراد را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر کمال‌گرایی عاملی است که باعث گرایش افراد به‌سوی آرمان‌های والا می‌شود و دستیابی به این اهداف با اتخاذ استاندارد بالا و افزایش انتظارات از دیگران (استوبر و همکاران، ۲۰۱۷) همراه است. این نوع جهت‌گیری مربیان بر جو انگیزشی بازیکنان و روابط بین‌فردی آنها اثرگذار است (رودنبرگ^۵؛ ۲۰۰۸). مطالعات نشان می‌دهند کمال‌گرایی با میل به سلطه-جویی و فقدان همدلی همراه است (استوبر، ۲۰۱۸) و این عوامل پیش‌بین رفتار کنترلی مربی بوده است (ماتوسیک و همکاران، ۲۰۱۶). برخی پژوهشگران این نوع گرایش کمال‌گرایی را نوعی خودشیفتگی در نظر گرفته‌اند و خودشیفتگی به عنوان یک ویژگی شخصیتی و همبسته قوی با کمال‌گرایی (استوبر،

6. Dominance
7. Alam, Rafique, & Anjum
8. Organizing
9. Position of authority

1. Bartholomew
2. Isoard-Gauthier
3. Rocchi, & Pelletier
4. Webb, Hirsch, Visser, & Brewer
5. Rodenbeck

میز، بدمینتون، تکواندو، کاراته، ووشو، جودو، هنرهای رزمی، دو و میدانی، شنا، واترپولو) در این پژوهش شرکت کردند. همه مربیان در مسابقات کشوری به‌صورت فعال حضور داشتند و به‌طور متوسط ۱۳/۱۷ سال (انحراف استاندارد ۵/۷۲) سابقه مربیگری داشتند.

ابزار و شیوه‌های گردآوری داده‌ها

مقیاس کمال‌گرایی

مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی تهران توسط بشارت (۲۰۱۱) و بر اساس مقیاس‌های قبلی کمال‌گرایی به فارسی ساخته شده است. مراحل ساخت این ابزار توسط بشارت بدین صورت بود که ابتدا برحسب ضریب توافق بین نظر سه متخصص، یک مجموعه ۴۵ سئوالی تهیه و برای اجرای مقدماتی آماده شد. سپس مطابق نتایج ضریب توافق کندال محاسبه شده بین ۱۰ متخصص روان‌شناسی و نیز نتایج تحلیل عوامل، ۳۰ سئوال که ارزش ویژه آنها بالاتر از یک بود تعیین شد و در نهایت ۱۵ سئوال که بار عاملی بالاتری داشتند به عنوان فرم کوتاه جهت سنجش سه بعد کمال‌گرایی خودمحور (پنج سئوال، به عنوان مثال: در فرایند یا کار مربیگری‌ام نمی‌توانم حتی یک اشتباه را تحمل کنم)؛ کمال‌گرایی دیگر محور (پنج سئوال، به عنوان مثال: وقتی از ورزشکارم می‌خواهم کاری انجام دهد، انتظار دارم آن را کامل و بی‌نقص انجام دهد) و کمال‌گرایی جامعه محور (پنج سئوال، به عنوان مثال: در فرایند یا کار مربیگری‌ام اگر اشتباهی از من سر بزند، دیگران به دیده تحقیر به من نگاه می‌کنند) توسط بشارت انتخاب شد. این مقیاس بر اساس طیف پنج ارزشی لیکرت از کاملاً مخالف (یک) تا کاملاً موافق (پنج) نمره‌گذاری می‌شود. نمره کل از جمع نمرات سه زیر مقیاس به دست می‌آید. روایی هم‌زمان مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی از طریق اجرای هم‌زمان مقیاس مشکلات بین‌فردی، مقیاس سلامت روانی و زیر مقیاس‌های نوروزگرایی و برون-گرایی مقیاس شخصیتی محاسبه شد. ضرایب آلفای

مکانیسم‌هایی روابط بین‌فردی خود را با ورزشکاران تنظیم می‌کنند، اطلاعات زیادی در دسترس نیست. مرور ادبیات پژوهشی بیانگر آن است که بخشش و رفتار کنترلی ممکن است نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در تنظیمات رفتار بین‌فردی مربیان کمال‌گرا داشته باشند و این‌طور به نظر می‌رسد که توجه به اثر غیرمستقیم یا نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی در رابطه کمال‌گرایی با کیفیت رابطه مربی-ورزشکار در قالب یک الگوی علی بتواند مضامین مهمی درباره سازوکارهای این متغیرها داشته باشد و آن را نمی‌توان نادیده گرفت. همچنین، به‌رغم وجود شواهد پژوهشی از امکان ارتباط بین این متغیرها، تاکنون رابطه علی بین این سازه‌ها مشخص نشده است. به علاوه، پژوهشی در نمونه مربیان کشور ایران صورت نگرفته است و در این رابطه خلاً تحقیقاتی وجود دارد. بنابراین بررسی روابط تعاملی بین متغیرها و ویژگی‌های شخصیتی و انگیزشی مانند کمال‌گرایی، بخشش و رفتار کنترلی به عنوان متغیرهای اثرگذار بر کیفیت روابط بین فردی مربیان در قالب یک مدل کلی در این پژوهش به شناخت بهتر عوامل پیش‌بینی کیفیت روابط مربیان با ورزشکاران و الگوی ارتباطی آنها کمک می‌کند و امکان طراحی مداخلات مهم را جهت بهبود روابط بین فردی و افزایش اثربخشی مربیان فراهم می‌کند. در نتیجه، هدف پژوهش حاضر، مدل‌یابی کیفیت رابطه مربی-ورزشکار بر اساس کمال‌گرایی مربیان با نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی بود.

روش‌شناسی پژوهش

شرکت‌کنندگان

از بین تمامی مربیانی که سال ۱۳۹۹ در مسابقات کشوری و تیم ملی فعال بودند، در مجموع ۲۷۰ مربی (۱۷۴ مرد و ۹۶ زن، میانگین سنی ۳۸/۲۳ و انحراف معیار ۷/۳۶) از رشته‌های ورزشی مختلف (به عنوان مثال والیبال، بسکتبال، فوتسال، هندبال، تنیس روی

کرونباخ زیر مقیاس‌های کمال‌گرایی خودمحور، کمال‌گرایی دیگرمحور و کمال‌گرایی جامعه‌محور برای کل آزمودنی‌ها (پانصد نفر) به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۹۱، ۰/۸۱ محاسبه شد که نشانه همسانی درونی خوب سه مقیاس است.

مقیاس کیفیت رابطه

از نسخه فارسی مقیاس کیفیت رابطه مربی-ورزشکار^۱ استفاده شد که توسط جووت و نتومانیس (۲۰۰۳) ساخته شده است و دارای ۱۱ سؤال است که مشتمل بر سه بعد تعهد (چهار سؤال، به عنوان مثال: نسبت به ورزشکار خود متعهد هستم)، صمیمیت (چهار سؤال، به عنوان مثال: به ورزشکارم اعتماد دارم) و مکمل بودن (سه سؤال، به عنوان مثال: هنگامی که ورزشکار خود را هدایت می‌کنم کاملاً آماده‌ام تا تمام تلاشم را انجام دهم) است. در ایران این پرسش‌نامه توسط بال‌زاده، تجاری و کامکاری (۲۰۱۱) روی مربیان ورزشکاران راستی آزمایی شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی^۲ با چرخش واریمکس نشان داد الگوی سه عاملی ۶۲/۶۱ درصد واریانس سازه کیفیت رابطه را در مربیان تبیین می‌کند. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد الگوی سه عاملی سازه کیفیت رابطه مربی-ورزشکار دارای برآزش مطلوبی است. همچنین ثبات این آزمون از طریق آزمون مجدد برای کل آزمون ۰/۹۹ به دست آمد. ضریب همسانی درونی از طریق همبستگی دونیمه آزمون با اصلاح اسپیرمن-براون برای کل پرسش‌نامه (۰/۸۰) و برای مؤلفه‌های تعهد، صمیمیت، کمال به ترتیب ۰/۵۹، ۰/۶۷، ۰/۷۲ گزارش شد.

مقیاس بخشش هارتلند

از نسخه فارسی مقیاس بخشش هارتلند^۳ استفاده شد که دارای ۱۸ سؤال و مشتمل بر سه خرده مقیاس

بخشش خود (شش سؤال، به عنوان مثال: برایم واقعاً سخت است که وقتی کار اشتباهی را در مربیگری‌ام انجام داده‌ام، خودم را ببخشم)، بخشش دیگری (شش سؤال، به عنوان مثال: من هم‌چنان به مجازات ورزشکارم که فکر می‌کنم اشتباه کرده است ادامه می‌دهم) و بخشش موقعیت (شش سؤال، به عنوان مثال: در جریان مربیگری‌ام، وقتی کارها به دلایلی اشتباه و خارج از کنترل من پیش می‌روند، به افکار منفی درباره آنها ادامه می‌دهم) است، این ابزار توسط تامپسون و همکاران (۲۰۰۵) ساخته شده است. در ایران این پرسش‌نامه توسط ابراهیمی، ازخوش، شعاعی، فروغان و دولتشاهی (۲۰۱۷) روی نمونه ایرانی راستی آزمایی شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریمکس نشان داد الگوی سه عاملی ۵۲/۵۷ درصد واریانس سازه بخشش را تبیین می‌کند. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد الگوی سه عاملی سازه بخشش دارای برآزش مطلوبی است. همچنین ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) برای کل پرسش‌نامه (۰/۸۰) و برای مؤلفه‌ها بخشش خود، بخشش دیگری و بخشش موقعیت به ترتیب بین ۰/۸۷، ۰/۸۲، ۰/۷۴ قابل قبول گزارش شد.

مقیاس رفتار کنترلی

از نسخه فارسی مقیاس رفتار کنترلی مربی استفاده شد که توسط بارثولوميو و همکاران (۲۰۱۰) ساخته شده است. دارای ۱۵ سؤال است و چهار شیوه رفتار کنترلی مربیان شامل کنترل با استفاده از پاداش (چهار سؤال، به عنوان مثال: من سعی می‌کنم از طریق دادن قول پاداش به ورزشکارم انگیزه بدهم تا خوب عمل کند)،

5. Heartland Forgiveness Scale
6. Thompson
7. Controlling Coach Behavior Scale (CCBS)
8. Controlling Use of Praise/ Rewards

1. Quality of Coach-Athlete Relationship Questionnaire
2. Exploratory Factor Analysis
3. Varimax Rotation
4. Spearman-Brown

ورزشی به دلیل شیوع کرونا و عدم امکان دسترسی فیزیکی به سایر مربیان، طی تماس تلفنی و مراجعه به فدراسیون‌ها و هیئت‌های مربوطه واقع در استان تهران شماره تماس و ایمیل سایر مربیانی که در مسابقات کشوری و اردوهای ملی فعال بودند، دریافت شد. آنها به صورت آنلاین (تلگرام، واتساپ و ایمیل) دفترچه سؤالات و توضیحات تکمیلی آن را دریافت کردند. روند پژوهش بدین صورت بود که ضمن هماهنگی با مربیان اهداف و ضرورت پژوهش برای آنان تشریح شد و این امکان به آنها داده شد تا در هر لحظه از پژوهش که تمایل داشتند، انصراف دهند و همچنین به آنها اطمینان داده شد که اطلاعات حاصل از پژوهش به صورت گروهی مورد تحلیل قرار خواهد گرفت و اطلاعات فردی‌شان محرمانه خواهد ماند. همچنین دستورالعمل‌های لازم در مورد نحوه تکمیل پرسش-نامه‌ها به‌طور کامل همراه هر پرسش‌نامه بود. با این حال از مربیان خواسته شد تا در صورت داشتن هر گونه سؤال یا مشکل در مورد تکمیل پرسش‌نامه‌ها، از محققان کمک بگیرند. مربیان با شرکت در این پژوهش و تکمیل پرسش‌نامه‌ها که متوسط زمان تکمیل آن ۱۰ تا ۱۵ دقیقه بود رضایت خود را نیز اعلام داشتند.

روش پردازش داده‌ها

پس از جمع‌آوری اطلاعات جهت تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (محاسبه میانگین، انحراف معیار، همسانی درونی و همبستگی پیرسون) استفاده شد. همچنین، جهت تحلیل‌های پیچیده‌تر برای ارزیابی برانزندی مدل پیشنهادی از تحلیل مسیر استفاده شد. تحلیل‌ها با استفاده از اس پی اس اس^۴ و آموس^۵ انجام گرفتند. سطح معناداری آماری (α) در تمامی تحلیل‌ها ۰/۰۵ تعیین شد.

ملاحظات مشروط/پذیرش مشروط منفی^۱ (چهار سؤال، به عنوان مثال: اگر ورزشکارم رضایتم را جلب نکند، کمتر به او توجه می‌کنم)، تهدید/ارباب (چهار سؤال، به عنوان مثال: اگر کارهایی را که از ورزشکارم می‌خواهم انجام ندهد، در مقابل دیگران شرمند‌اش می‌کنم) و کنترل شخصی بیش از اندازه^۲ (سه سؤال، به عنوان مثال: من انتظار دارم که تمام زندگی ورزشکارم حول محور فعالیت‌های ورزشی‌اش باشد) را اندازه می‌گیرد. در ایران این پرسش‌نامه توسط ارباب، واعظ موسوی، نصری و نصیری (۲۰۲۰) روی ورزشکاران راستی آزمایی شد. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد الگوی چهار عاملی سازه رفتار کنترلی مربی دارای برازش مطلوبی است. همچنین ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) برای کل پرسش‌نامه (۰/۹۲) و برای مؤلفه‌ها کنترل با استفاده از پاداش، ملاحظات مشروط منفی، تهدید و کنترل شخصی بیش از اندازه به ترتیب بین ۰/۹۰، ۰/۸۴، ۰/۷۸ و ۰/۷۳ قابل قبول گزارش شد.

مقیاس‌های بخشش، کیفیت رابطه و رفتار کنترلی بر اساس طیف هفت لیکرت از کاملاً مخالف (یک) تا کاملاً موافق (هفت) نمره‌گذاری می‌شود. نمره کل از جمع نمرات زیر مقیاس‌ها به دست می‌آید.

روش اجرا پژوهش

با کسب مجوزها و معرفی نامه‌های لازم از سوی دانشگاه و با مراجعه به سایت رسمی فدراسیون‌های ورزشی مختلف، زمان و مکان برگزاری مسابقات کشوری، دوره‌های مربیگری و اردوهای تمرینی را که در استان تهران برگزار می‌شد کسب شد. محققان با حضور در مکان برگزاری رویدادهای یاد شده به برخی مربیان دسترسی پیدا کردند. آنها به‌صورت حضوری پرسش‌نامه‌ها را تکمیل کردند. با تعویق رویدادهای

4. SPSS
5. AMOS

1. Negative Conditional Regard
2. Intimidation
3. Excessive Controlling Behaviour

یافته‌ها

جدول ۱- آمار توصیفی و ماتریکس ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴
کمال‌گرایی	۱			
بخشش	$-.056^{**}$	۱		
رفتار کنترلی	$-.052^{**}$	$-.051^{**}$	۱	
کیفیت رابطه	$-.028^{**}$	$.055^{**}$	$-.039^{**}$	۱
حداقل نمره	۲۱	۲۹	۲۱	۱۴
حداکثر نمره	۶۹	۱۲۲	۷۳	۷۷
میانگین	۴۷/۲۳	۹۳/۸۷	۴۱/۵۵	۶۴/۶۵
انحراف معیار	۹/۴۴	۱۵/۲۳	۱۱/۳۱	۱۲/۶۱
آلفای کرونباخ	۰/۸۵	۰/۸۷	۰/۸۸	۰/۹۶

*^۲ در سطح ۰/۰۱ معنادار است

و چند متغیره و نرمال بر اساس ملاک‌های حاکی از نبود داده‌های گمشده و نقض نرمال بودن تک متغیری و چند متغیری در متغیرها پژوهش بود.

در شکل ۱ و ۲ تلاش شده است تا با استفاده از این مزیت مدل‌یابی ساختاری ارتباط علی متغیرهای پژوهشی با یکدیگر و روابط هر یک از آنها با ابعاد مربوط به خود بررسی شود. در مدل برازش داده شده در شکل ۱، ابتدا رابطه میان متغیر پیش‌بین (کمال-گرایی) و متغیر ملاک (کیفیت رابطه) بررسی شده است. سپس، در شکل ۲، با ورود متغیرهای واسطه‌گر (بخشش و رفتار کنترلی)، تغییرات روابط متغیرها و اثرات واسطه‌گر مورد تحلیل قرار گرفته است.

در جدول ۳ شاخص‌های برازندگی مدل گزارش شده‌اند. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقادیر به‌دست آمده در پژوهش حاضر و حد قابل پذیرش هر یک از شاخص‌های برازش گزارش شده‌اند. با توجه به این جدول تمامی شاخص‌های برازندگی شامل شاخص نیکویی برازندگی^۴، ضریب تاکر-لوئیس^۵، شاخص

در جدول ۱ شاخص‌های آماری (همسانی درونی، میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره) شرکت‌کنندگان در پژوهش ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود ضریب آلفای کرونباخ برای اطمینان از همسانی درونی متغیرها قابل قبول است. همان‌طور که نتایج در جدول ۱ در نشان می‌دهد، کمال‌گرایی با کیفیت رابطه و بخشش رابطه منفی معناداری دارد. در حالی که رابطه آن با رفتار کنترلی مثبت معنادار است. همچنین نتایج نشان می‌دهد رابطه بخشش با کیفیت رابطه مثبت معنادار است اما در مورد رفتار کنترلی این رابطه معکوس است. تمامی ضرایب همبستگی به دست‌آمده بین متغیرهای پژوهش در سطح ۰/۰۱ معنادار هستند.

پس از بررسی شاخص‌های توصیفی در بخش پیشین، با استفاده از تحلیل معادلات ساختاری^۱ در نرم‌افزار آموس به بررسی فرضیه‌های اصلی پژوهش و برازش مدل پژوهشی پرداخته شده است. تحلیل مقدماتی داده‌ها داده‌های گمشده^۲، پرت^۳ تک متغیره

4. Goodness of Fit Index (GFI)
5. Tucker-Lewis Coefficient (TLI)

1. Structural Equation Modeling
2. Missing Data
3. Outlier Data

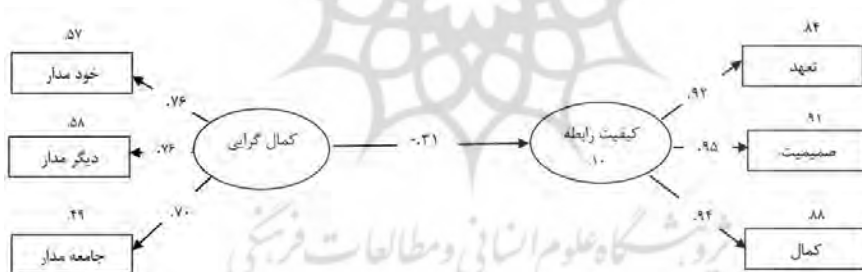
برازش تطبیقی؛ شاخص برازندگی نرم شده و مجذور خی دوی نرمال شده یا طبیعی (df/X^2) در حد مطلوبی قرار دارند همچنین طبق شاخص مجذور میانگین مربعات خطای میانگین برآورد و می‌توان نتیجه گرفت که مدل آزمون شده برازندگی مناسبی با داده‌های گردآوری شده دارد.

جدول ۲- شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی

مجلدور میانگین مربعات خطای برآورد	برازندگی نرم شده شاخص	برازش تطبیقی	ضریب تاکر-لویس	شاخص نیکویی	مجلدور خی دوی نرمال	مدل
۰/۰۱	۰/۹۹	۱	۰/۹۹	۰/۹۷	۱/۰۶	بی‌واسطه
۰/۰۶	۰/۹۴	۰/۹۷	۰/۹۶	۰/۹۵	۲/۰۵	باواسطه
۰/۰۸	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۹۰	۳	حد قابل پذیرش

مقدار t به دست آمده این رابطه بالاتر از $۱/۹۶$ محاسبه شده است که نشانگر معناداری این ضریب تأثیر در سطح $۰/۰۰۱$ است.

در شکل ۱ مدل آزمون شده پژوهش نشان داده شده است کمال‌گرایی دارای ضریب تأثیر استاندارد منفی به میزان $-۰/۳۱$ بر کیفیت رابطه است. این متغیر به میزان $۰/۱۰$ درصد از واریانس کیفیت رابطه را تبیین می‌کند.

شکل ۱- مدل معادلات ساختاری تأثیر کمال‌گرایی بر کیفیت رابطه

ضریب استاندارد تأثیر کمال‌گرایی بر کیفیت رابطه برابر با $+۰/۴۸$ که در سطح $۰/۰۰۱$ معنادار است. از سویی دیگر، با توجه به این که کمال‌گرایی دارای تأثیری منفی و معنادار به میزان $-۰/۷۲$ بر بخشش است و بخشش نیز دارای تأثیری مثبت به میزان $۰/۷۱$ بر کیفیت رابطه

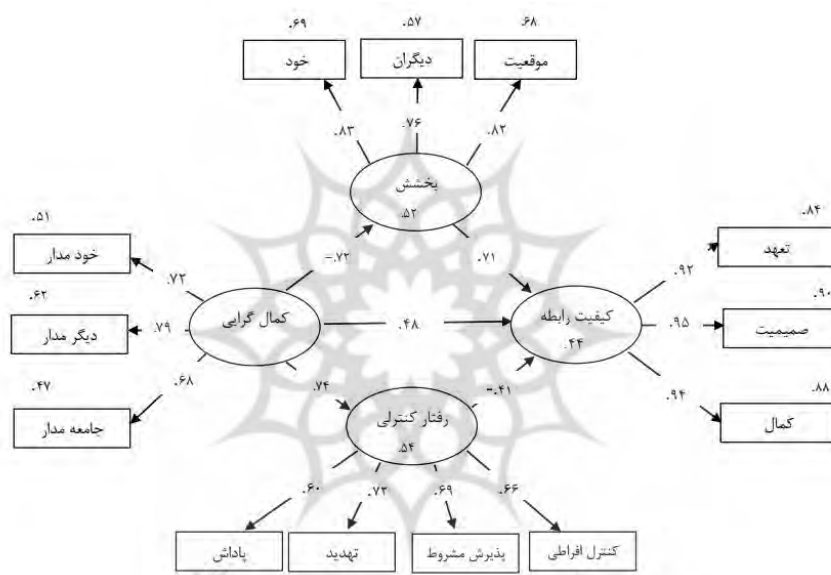
بر اساس مدل مشاهده شده در شکل ۲، یافته‌ها گویای این است که با ورود دو عامل واسطه‌ای، یعنی بخشش و رفتار کنترلی به مدل، رابطه میان کمال‌گرایی و کیفیت رابطه مری-ورزشکار به شدت تحت تأثیر قرار می‌گیرد. بر این اساس، با ورود واسطه‌گرهای اثرگذار،

3. Root Mean Square Error of Approximation

1. Comparative Fit Index (CFI)
2. Normed Fit Index (NFI)

است که در سطح $0/001$ معنادار است، می‌توان گفت که بخشش یک متغیر واسطه‌ای با اثر مثبت و معنادار در جهت کاهش اثرات منفی کمال‌گرایی بر کیفیت رابطه است. افزون بر این، بر این اساس که کمال‌گرایی دارای تأثیری مثبت و معنادار به میزان $+0/74$ بر رفتار کنترلی است. رفتار کنترلی نیز دارای تأثیری منفی به میزان $-0/41$ بر کیفیت رابطه است که در سطح

است که در سطح $0/001$ معنادار است. مشخص است رفتار کنترلی یک متغیر واسطه‌ای در جهت تعدیل اثرات منفی کمال-گرایی بر کیفیت رابطه است. این گفته بدین معنا است که رفتار کنترلی بخشی از بار منفی کمال‌گرایی بر کیفیت رابطه را به خود اختصاص می‌دهد.

شکل ۲- مدل معادلات ساختاری نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی در تأثیر کمال‌گرایی بر کیفیت رابطه مربیان

با توجه به شکل ۲، کمال‌گرایی، بخشش و رفتار کنترلی در مجموع ۴۴ درصد از واریانس کیفیت رابطه را تبیین می‌کنند. کمال‌گرایی، به‌تنهایی ۵۲ درصد از تغییرات بخشش را پیش‌بینی می‌کند. همچنین کمال‌گرایی، به‌تنهایی ۵۴ درصد از تغییرات رفتار کنترلی را پیش‌بینی می‌کند. همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود تمامی مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم در سطح $0/001$ معنادار است.

گرای، به‌تنهایی ۵۴ درصد از تغییرات رفتار کنترلی را پیش‌بینی می‌کند. همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود تمامی مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم در سطح $0/001$ معنادار است.

جدول ۳- نتایج مربوط به اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرها

مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
به روی کیفیت رابطه از			
کمال‌گرایی	۰/۴۲***	-۰/۷۶***	-۰/۳۴***
بخشش	۰/۷۳***		۰/۷۳***
رفتار کنترلی	-۰/۳۱***		-۰/۳۱***
به روی بخشش از			
کمال‌گرایی	-۰/۷۳***		-۰/۷۳***
به روی رفتار کنترلی از			
کمال‌گرایی	۰/۷۴***		۰/۷۴***

***در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است

قرار گیرد. بدین‌گونه ارتباط کمال‌گرایی با کیفیت رابطه مربی-ورزشکار صرفاً یک رابطه خطی ساده نیست، بلکه بخشش و رفتار کنترلی در این فرایند دخیل هستند و نقش مهمی را ایفاء می‌کنند. به عبارت دیگر کمال‌گرایی از یک سو با افزایش رفتار کنترلی و از سوی دیگر با کاهش بخشش روابط بین مربی و ورزشکار را با تعارض روبرو می‌سازد.

نتایج این پژوهش نشان داد کمال‌گرایی اثر منفی بر روابط بین‌فردی مربی-ورزشکار دارد. از این رو می‌توان متصور شد کمال‌گرایی عاملی است که مانع از صمیمیت، تعهد و ایفای نقش مربی نسبت به ورزشکار می‌شود. هر چند در مطالعات پیشین (برای مثال اندرسون، ۲۰۱۸؛ فرهمندمهر و بدری‌آذرین؛ ۲۰۱۳) این ارتباط به‌طور واضح یافت نشد و نتایج یکسانی گزارش نگردید. این مطالعات کمال‌گرایی را از منظر سازه‌ای شخصیتی مجزا و در چهارچوب رویکرد بین‌فردی غالب (مدل هویت و فلتز؛ استوبر، ۲۰۱۸) مورد بررسی قرار نداده‌اند. از این رو ارتباط منفی کمال‌گرایی و روابط بین‌فردی یک یافته جدید در حوزه مربیگری است.

کمال‌گرایی از منظر آرمان‌گرایی سازه‌ای است که در بافت فرهنگ معنا می‌یابد و هسته تعاملات بین‌فردی

بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت مدل فرضی پژوهش برای نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی در رابطه بین روان‌سازه‌های کمال‌گرایی و کیفیت رابطه توسط شواهد تجربی تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، مدل‌یابی کیفیت رابطه مربی-ورزشکار بر اساس کمال‌گرایی مربیان با نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی بود. میزان واریانس تبیین شده متغیر ملاک اصلی یعنی کیفیت رابطه مربی و ورزشکار برابر با ۴۴ درصد است. به این معنا که حدود ۴۴ درصد از واریانس متغیر وابسته اصلی توسط متغیرهای مدل تبیین می‌شود و ۵۶ درصد از واریانس آن به متغیرهای خارج از مدل مربوط می‌شود. در مجموع، الگوی پیشنهادی برازش خوبی با داده‌ها نشان داد. نتایج به دست آمده (برآزش مناسب داده‌ها با الگوی پیشنهادی) حاکی از این است که پویایی و چگونگی شکل‌گیری یک رابطه کارآمد بین مربی و ورزشکار را می‌توان بر مبنای روابط ساختاری بین مجموعه‌ای از متغیرها، شامل کمال‌گرایی، بخشش و رفتار کنترلی توصیف کرد. این بدین معنا که روابط متغیرهای مذکور از طریق مدل پژوهش حاضر می‌تواند بهتر مورد بررسی

را ترسیم می‌کند. این الگوها اتفاق نظر مردم درباره بایدها و نبایدها در روابط بین فردی را می‌سازد (چن و همکاران، ۲۰۱۷؛ بشارت و کاشانکی، ۲۰۱۸). از دیدگاه خود نظم‌جویی، آثار زیان‌آور کمال‌گرایی ناشی از وضع همین الگوها و معیارهای نارسا و نامتعطف است، یا به عبارتی دیگر افراد کمال‌گرا معیارهای خاص و سطح بالایی در زمینه‌های مختلف فردی و بین فردی دارند (استوبر و همکاران، ۲۰۱۷). این انتظارات غیرواقعی و اعتقادات سخت در مورد روابط، صداقت و حمایت، ممکن است مانع از نزدیک شدن به ورزشکار و اقدام مناسب در تعامل با آنها می‌شود، به‌علاوه زمانی که انتظارات مریبی از ورزشکار برآورده نشود ممکن است رضایت و تعهد کمتری در روابط با ورزشکار نشان دهند. از این رو کمال‌گرایی به عنوان سازه‌ای که بایدها و نبایدها را در روابط بین فردی مشخص می‌کنند باعث می‌شود تا فرد نتواند روابط مثبت بین فردی برقرار کند و یا آن را تداوم بخشد. این تبیین هم‌راستا با نتایج پژوهش‌هایی پیشین است که در زمینه روابط بین فردی افراد کمال‌گرا انجام شده است (استوبر و همکاران، ۲۰۱۷؛ باسکومبو، ۲۰۱۹).

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد بخشش یک متغیر واسطه‌گر در جهت تعدیل اثرات منفی کمال-گرایی در روابط بین فردی مریبی-ورزشکار است. این گفته بدین معنا است که کمال‌گرایی در صورت پیش بینی بخشش، نه تنها با روابط بین فردی ضعیف همراه نمی‌شود، بلکه منجر به کیفیت بهتر روابط مریبی نسبت به ورزشکار نیز می‌شود. تبیین‌های گوناگونی درباره تأثیراتی که بخشش بر روابط بین فردی دارند، ارائه شده است. در این پژوهش، بخشی از این مکانیسم‌ها را می‌توان در نقش واسطه‌ای بخشش در تغییر رابطه ابعاد کمال‌گرایی با روابط بین فردی مریبان جستجو کرد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد ویژگی بخشش بر

کیفیت روابط بین فردی مریبان تأثیر مثبتی دارد. بر این اساس، مریبان هنگام پذیرش اشتباهات و مشکلات بین فردی پیش آمده، کیفیت روابط بالاتری خواهند داشت. مک‌کالو، فینچام و تسانگا (۲۰۰۳) بخشش را عملی آزادانه از سوی فرد بخشنده می‌دانند و آن را مجموعه‌ای از تغییرات روانی اجتماعی محسوب می‌کنند که باعث کاهش هیجانات منفی و افزایش هیجانات مثبت می‌شود. نظریه خودمختاری پیش‌بینی می‌کند احساس داشتن حق انتخاب با نیازهای پایه روان‌شناختی پیوند دارد و از این رو عدم به‌کارگیری فرایندهای آزادانه مانند بخشش (مک‌کالو و همکاران، ۲۰۰۳) باعث می‌شود تا مریبی کمتر در یک رابطه حمایت‌گرانه درگیر شود (روچی و پلتیر، ۲۰۱۷). علاوه بر این بخشش فرایند اتخاذ جهت‌گیری شناختی مجدد نسبت به موقعیت پیش آمده است (گریفین و همکاران، ۲۰۱۵)؛ با توجه به این تعریف بخشودگی تغییراتی را در برمی‌گیرد تا فرد به جای واکنش خودکار و کینه‌توزانه، پاسخ مقابله‌ای آگاهانه‌تر و هوشمندانه‌تری بدهد (گریفین و همکاران، ۲۰۱۵). با توجه به این نقش، می‌توان دریافت بخشودگی می‌تواند به مریبی کمک کند تا در زندگی ورزشی بهتر به مصالحه و اصلاح ارتباط بپردازد و این امر می‌تواند نقش تعیین‌کننده در بهبود روابط با کیفیت و حمایت‌گرانه مریبان داشته باشد. هم‌راستا با این تبیین وورتینگتون و وید (۲۰۲۰) چنین اظهار داشتند بخشش یک راهبرد مهم تنظیم هیجان برای کنار آمدن با تعارضات بین فردی است و می‌تواند عملکرد در روابط متعهدانه و مداوم را تقویت می‌کند (هو و همکاران، ۲۰۲۰). افزون بر این نتایج مطالعات در جوامع غیرورزشی اثر مثبت بخشش را در سازگاری بین فردی (مک‌دونلد و همکاران، ۲۰۱۸؛ بشارت و کاشانکی، ۲۰۱۸) نشان داده‌اند.

نادیده گرفته می‌شود (بارتلمیو و همکاران، ۲۰۱۰)، و این نوع جهت‌گیری مربیان بر جو انگیزشی و روابط بین‌فردی اثرگذار خواهد بود (رودنبرگ، ۲۰۰۸). برعکس کیفیت در روابط بیانگر موقعیتی پویا است که در آن احساسات، افکار و رفتار مربی و ورزشکار متقابلاً و به‌طور علی به هم مرتبط است (یانگ و همکاران، ۲۰۱۴). از این رو می‌توان فرض کرد به‌جای این‌که ورزشکار به‌صورت خودمختار و در عین حفظ استقلال با مربی همراه شود و هدف مشترکی را دنبال کند، مربی کنترل‌کننده، تلاش می‌کند تا از پاداش کنترل‌کننده و یا برعکس استفاده از ارباب و ملاحظات مشروط منفی مانند عدم پذیرش و همدلی، ورزشکار را همراه خود سازد. بنابراین پرونداد این رویه می‌تواند تعارض‌زا و تضعیف‌کننده روابط بین فردی مربی باشد. هم‌راستا با این تبیین لوریمر (۲۰۰۹) دریافت که نگرش همدلانه مربیان، هم کیفیت رابطه و هم رضایت از آموزش را در آنها پیش‌بینی می‌کند. ورزشکاران نیز گزارش دادند که رضایت‌مندی و همچنین بهزیستی کمتری در تعاملات خود با مربیان کنترل‌کننده احساس می‌کنند (چوال و همکاران، ۲۰۱۷). این در حالی است که هر چه مربی رفتار کنترلی بیشتری داشته باشد همدلی کمتری نسبت به ورزشکاران نشان می‌دهد (ماتوسیک و همکاران، ۲۰۱۶) و هر چه در جایگاه رهبری رفتار استبدادی بیشتری داشته باشد، روابط بین فردی ضعیف‌تری خواهد داشت (اندرسون، ۲۰۱۸). مطالعات نیز بیانگر آن است که کمال‌گرایی با میل به سلطه‌جویی همراه است (استوبر، ۲۰۱۸) که رفتار کنترلی را در مربیان تقویت می‌کند (ماتوسیک و همکاران، ۲۰۱۶) از این‌رو استفاده از رفتار کنترلی در مربیان کمال‌گرا باعث می‌شود تا این افراد راهبردهای ناسازگاری در روابط بین فردی با ورزشکار به کار گیرند و نبود بخشش در مربیان کمال‌گرا با کاهش شفقت-ورزی و پذیرش می‌تواند افکار تکرار شونده نسبت به ورزشکار و یا موقعیت‌ها را افزایش داده و با

افراد کمال‌گرا میل به سرزنش و عدم پذیرش دیگری دارند و با یک ذهنیت آرمان‌گرا با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند (استوبر و همکاران، ۲۰۱۷؛ استوبر و همکاران، ۲۰۱۸) به این سبب، گمان می‌رود که کمال‌گرایان به بخشش نوعی مقاومت نشان می‌دهند. چرا که بخشش نگرشی واقع‌بینانه توأم با آگاهی و پذیرش است (گرفین و همکاران، ۲۰۱۵). از این رو می‌توان متصور شد بخشش می‌تواند ذهنیت آرمان‌گرایی افراد کمال‌گرا را به واقعیت نزدیک‌تر کند. این امر سبب می‌شود که ماهیت آسیب‌پذیر خود و دیگران درک شود و این تفاوت‌های فردی با تصور ذهنی آرمانی از خود و دیگران مشتبه نشود. در این شرایط فرد قادر به درک تفاوت‌ها و همسان‌سازی‌زدایی از دیگران هنگام برقراری ارتباط و در نتیجه مشاهده احساسات منفی خود نسبت به آنها باشد (بشارت، کاشانکی و رجیبان تابش، ۲۰۱۸). بنابراین همراه نبودن بخشش با کمال-گرایی باعث می‌شود تا فرد بر سر مشکلات بین فردی باقی بماند و نتواند روابط بین فردی پویایی را شکل دهد و به‌طور مؤثر به ایفای نقش و استمرار آن بپردازد. به عبارتی دیگر مربیان کمال‌گرا که از ورزشکاران توقعات بالایی دارند اگر قادر به موقعیت‌سنجی و درک اشتباهات و نقص‌های خود و دیگران باشند رابطه باکیفیت‌تری خواهند داشت. نتایج دیگر این پژوهش، نشان داد بخش دیگری از مکانیسم‌های تغییر رابطه کمال‌گرایی و روابط بین-فردی مربیان را می‌توان در رفتار کنترلی آنها جستجو کرد و در صورت کاهش رفتار کنترلی مربی، کیفیت روابط بین فردی بهتر خواهد دارد. بر این اساس، مربیانی که از راهبردهای ناسازگار محدود‌کننده برای کنترل و انگیزش ورزشکار استفاده می‌کنند در توسعه روابط بین فردی خوب عمل نمی‌کنند. در تبیین این اثر می‌توان چنین اظهار داشت که رفتار کنترلی بیانگر سلطه‌جویی و اعمال جو یک‌طرفه از سوی مربی است که در آن خواسته‌ها و دیدگاه ورزشکار تا حد زیادی

خودتخریبی ناشی از آرمان‌گرایی در سطح روان‌شناختی به اعمال کنترل بیشتر منجر شود و از این طریق مانع روابط با کیفیت و کارآمد آنها با ورزشکار شود (ووو و همکاران، ۲۰۱۹). از این رو این یک یافته جدید و مهم است که بیان می‌کند چرا مربیان کمال‌گرا ممکن است روابط بین فردی ضعیفی داشته باشند و هم‌راستا با ادبیات پژوهشی حوزه شخصیت و روان‌شناسی اجتماعی است که نشان می‌دهد گرایش‌های کمال-گرایانه با پرخاشگری، سلطه‌جویی و رفتار استبدادی (استوبر و همکاران، ۲۰۱۷؛ استوبر، ۲۰۱۸) و فقدان همدلی (استوبر، ۲۰۱۸) همراه است. بر اساس ادبیات پژوهش و مطالعات پیشین می‌توان این‌گونه اظهار داشت که مربیان کمال‌گرا انتظارات بالایی از ورزشکار دارند (باسکومبو، ۲۰۱۹) و در عین حال این افراد حساسیت بالایی در تعاملات بین فردی نشان می‌دهند (ماندل و همکاران، ۲۰۱۸) در واقع این افراد، وقتی احساس می‌کنند برتری آنها نسبت به ورزشکاران‌شان زیر سؤال می‌رود، ممکن است برای بازگرداندن ورزشکاران خود به جای تلاش در گفتگو با آنها یا درک دیدگاه آنها به رفتارهای کنترلی متوسل شوند. این در حالی است که پژوهش‌های توکتاس (۲۰۱۹) و سیکز (۲۰۱۷) نشان می‌دهند افراد بخشنده بر خلاف افراد کمال‌گرا با به کارگیری انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، تعارض‌های موجود در روابط بین فردی را بر طرف می‌سازند. به طور مشابه موئن، هروزانو، استیلس، استنسنگ (۲۰۱۹) نیز انعطاف‌پذیری روان‌شناختی را ویژگی کلیدی مربیان برنده مدال المپیک برای ایجاد یک رابطه قوی مربی - ورزشکار و ایجاد یک محیط تسهیل‌کننده معرفی می‌کنند. از سوی دیگر نتایج

پژوهش‌ها نشان داده است، افزایش رفتار کنترلی مربیان بهزیستی روان‌شناختی آنها را تضعیف می‌کند (استیبینگز، تیلور، اسپری و نوتومانیس، ۲۰۱۲). این در حالی است که در مدل رابطه مربی-ورزشکار، فرض می‌شود که مربیان باید نقش مکمل را ایفا کنند و با تعهد و صمیمیت نسبت به ورزشکار برای یک هدف مشترک حرکت کنند (یانگ و جووت، ۲۰۱۳). در چنین شرایطی مربی اثربخشی بیشتری دارد و کمتر دچار تحلیل رفتگی می‌شود (مایه‌ری و موئن، ۲۰۱۷؛ وست فال و همکاران، ۲۰۱۸). از این رو نتایج این پژوهش مکانیسم‌های بروز فرسودگی شغلی در مربیان کمال‌گرا را نیز برجسته می‌سازد.

در نتیجه‌گیری کلی یافته‌های پژوهش حاضر گامی نو در راستای تدوین مدلی نظری پیش‌بین برای بهبود رابطه مربیان نسبت به ورزشکاران محسوب می‌شود. بر این اساس نتیجه گرفته می‌شود که رابطه بین کمال-گرایی و کیفیت رابطه در مربیان یک رابطه خطی ساده نیست، بلکه متغیرهای دیگر مثل بخشش و رفتار کنترلی در این رابطه نقش واسطه‌ای مهمی دارند. از این رو کمال‌گرایی یک عامل منفی در روابط بین فردی قلمداد نمی‌شود اگر به نقش رفتار کنترلی و بخشش توجه شود. این یافته‌ها اطلاعات مهمی در خصوص برنامه‌های آموزشی متمرکز بر مربیان که هدف آنها ارتقاء محیط‌های مربیگری سازگار و اثربخش در ورزش است، در اختیار پژوهشگران و متخصصین قرار می‌دهد. از دیدگاه انگیزشی ادبیات پژوهشی انواع رفتارهای کنترلی و روش‌های جایگزین کردن آنها با رفتارهای حامی خودمختاری را شناسایی کرده است (نوتومانیس، کوئستد، ریو و چئون، ۲۰۱۸). به علاوه از دیدگاه موج

5. Stebbings, Taylor, Spray, & Ntoumanis
6. Ntoumanis, Quested, Reeve, & Cheon

1. Wu, Chi, Zeng, Lin, & Du
2. Toktas
3. Çerkez
4. Moen, Hrozanova, Stiles, & Stenseng

بهبودی ورزشکاران (چوال و همکاران، ۲۰۱۷؛ دیویس و همکاران، ۲۰۱۸) است.

این پژوهش علی‌رغم نتایج مهم آن، محدودیت‌هایی خاص خود را دارد. این پژوهش به صورت مقطعی انجام شده است و امکان استنباط علی را فراهم نمی‌کند. به علاوه در این مطالعه، از مقیاس‌های خود گزارش‌دهی استفاده شده است. این مقیاس‌ها به درجه خودآگاهی و اشتیاق به باز و صادق بودن متکی هستند. بنابراین انجام پژوهش‌های تجربی که بتواند نتایج علی را ارائه دهد و ادراک ورزشکار از رفتار مربی را بررسی کند برای درک بهتر و تعمیم نتایج ضرورت دارد.

تشکر و قدردانی

از کلیه مربیانی که در تکمیل سپاه کمال مساعدت را داشتند و نیز با صبر و حوصله به سؤالات پاسخ دادند، صمیمانه سپاسگزاریم.

سوم درمان‌های شناختی رفتاری؛ آموزش بخشش به عنوان عاملی مهم در بهبود روابط بین فردی در مطالعات خارج از محیط ورزش مورد توجه جدی قرار گرفته است (کوردوا، کاوتیلی، سایمون و صباغ، ۲۰۰۶).

یافته‌های این پژوهش پتانسیل ترکیب دو دیدگاه را نشان می‌دهد. می‌توان برنامه‌هایی برای آموزش مربیان طراحی کرد که با تمرکز بر بخشش، گرایش‌های کمال‌گرایانه و حساسیت بین فردی آنها را کاهش داد، باورهای مربوط به اثربخشی رفتارهای کنترلی مربیگری را به چالش کشید و مربیانی را تربیت کرد که این رفتارها را با رفتارهای حامی خودمختاری جایگزین کنند. با این کار، می‌توان روابط بین فردی مربی را بهبود داد که عامل مهمی در حفظ سلامت روانی و کارآمدی شغلی مربی (مایه‌ری و موین، ۲۰۱۷؛ وست فال و همکاران، ۲۰۱۸) و همچنین بهبود عملکرد و

منابع

1. Alam, A., Rafique, R., & Anjum, A. (2016). Narcissistic Tendencies, Forgiveness and Empathy as Predictors of Social Connectedness in Students from Universities of Lahore. *Dialogue (Pakistan)*, 11(2).
2. Arnold, R., Fletcher, D., & Daniels, K. (2017). Organisational stressors, coping, and outcomes in competitive sport. *Journal of sports sciences*, 35(7), 694-703.
3. Anderson, Shelby N. (2018). Exploring Predictors of the Coach-Athlete Relationship: Passion, Perfectionism, and Leadership Behaviors (Master of Science). Exercise and Sport Sciences, Ithaca College
4. Arbab, B., Vaez, M. S. M. K., Nasri, S., & Nasiri, E. (2020). Validity and reliability of the Persian version of Controlling Coach Behavior Scale (CCBS). *Sport Psychology*, 4(2), 93-110. In Persian.
5. Balzade, A., Tojari, F., & Kamkari, K. (2011). Standardization of coach-athletes relationship questionnaire (CART-Q). *Olympi*, 19(3), 119-131. In Persian.
6. Barnett, M. D., & Johnson, D. M. (2016). The perfectionism social disconnection model: The mediating role of communication styles. *Personality and Individual Differences*, 94, 200-205.
7. Bartholomew, K. J., Ntoumanis, N., & Thøgersen-Ntoumani, C. (2010). The controlling interpersonal style in a coaching context: Development and initial validation of a psychometric scale. *Journal of sport and exercise psychology*, 32(2), 193-216.

8. Besharat, M. A. (2011). Development and validation of Tehran Multidimensional Perfectionism Scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 79-83. In Persian.
9. Besharat, M. A., & Kashanaki, H. (2018). Perfectionism Dimensions and Interpersonal Problems: Gender Differences. *J Rooyeshe-e-Ravanshenasi*, 6(4), 73-92. In Persian.
10. Besharat, M. A., Kashanaki, H., & Rajabian, T. F. (2018). The Mediating Role of Forgiveness on the Relationship between Dimensions of Perfectionism and Interpersonal Problems. *Journal of developmental psychology Iranian psychologist*, 57, 17-34. In Persian.
11. Buscombe, R. (2019). Other oriented perfectionism in tennis coaching. *ITF Coaching and Sport Science Review*, 78(27), 3-5.
12. Çerkez, Y. (2017). Psychological resilience in adolescents: The effect of perfectionism. *International Journal of Educational Sciences*, 19(2-3), 96-103.
13. Chen, C., Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2017). Ethnic variations in other-oriented perfectionism's associations with depression and suicide behaviour. *Personality and Individual Differences*, 104, 504-509.
14. Cheung, Becky Mai Ling .(2019). The Relationship between Perfectionism and Leadership Style in US Military Veterans (Doctoral dissertatio) , Chestnut Hill College.
15. Cheval, B., Chalabaev, A., Quested, E., Courvoisier, D. S., & Sarrazin, P. (2017). How perceived autonomy support and controlling coach behaviors are related to well-and ill-being in elite soccer players: A within-person changes and between-person differences analysis. *Psychology of Sport and Exercise*, 28, 68-77.
16. Cordova, J., Cautilli, J., Simon, C., & Sabag, R. A. (2006). Behavior analysis of forgiveness in couple's therapy. *International Journal of Behavioral Consultation and Therapy*, 2(2), 192.
17. Davis, L., Appleby, R., Davis, P., Wetherell, M., & Gustafsson, H. (2018). The role of coach-athlete relationship quality in team sport athletes' psychophysiological exhaustion: implications for physical and cognitive performance. *Journal of sports sciences*, 36(17), 1985-1992.
18. Ebrahimi, M., Azkhosh, M., Shoaai, F., Froughan, M., & Dolatshahi, B. (2017). Psychometric Properties of Persian version of Heartland Forgiveness Scale in Elderly. *Iranian Journal of Rehabilitation Research*, 3(4), 9-20. In Persian.
19. Farahmandmehr, F., Badriazarin, A. (2013). The relationship between personality characteristics of coaches and coach-player relationship in Iran football premier league. *Journal of Sport Psychology and Motor behaviour*, 10, 729 - 738. In Persian.
20. Griffin, B., Worthington, E., Jr., Lavelock, C., Greer, C., Lin, Y., Davis, D., & Hook, J. (2015). Efficacy of a self-forgiveness workbook: A randomized controlled trial with interpersonal offenders. *Journal of Counseling Psychology*, 62, 124-136. doi:10.1037/cou0000060
21. Hill, A. P., & Davis, P. A. (2014). Perfectionism and emotion regulation in coaches: A test of the 2x2 model of dispositional perfectionism. *Motivation and Emotion*, 38(5), 715-726.
22. Hill, A. P., Mallinson-Howard, S. H., & Jowett, G. E. (2018). Multidimensional perfectionism in sport: A meta-analytical review. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*, 7(3), 235.
23. Hill, E. W. (2010). Discovering forgiveness through empathy: Implications for couple and family therapy. *Journal of Family Therapy*, 32(2), 169-185.

24. Ho, M. Y., Van Tongeren, D. R., & You, J. (2020). The Role of Self-Regulation in Forgiveness: A Regulatory Model of Forgiveness. *Frontiers in Psychology*, 11, 1084.
25. Hossian Nejad, A., & A, Mirani K. (2017). Relationship between emotional intelligence and self-coaching sports and perfectionism football schools in Kurdistan province. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 4 (1), 13-25. In Persian.
26. Isoard-Gautheur, S., Trouilloud, D., Gustafsson, H., & Guillet-Descas, E. (2016). Associations between the perceived quality of the coach-athlete relationship and athlete burnout: An examination of the mediating role of achievement goals. *Psychology of Sport and Exercise*, 22, 210-217.
27. Jackson, B., Dimmock, J. A., Gucciardi, D. F., & Grove, J. R. (2011). Personality traits and relationship perceptions in coach-athlete dyads: Do opposites really attract? *Psychology of Sport and Exercise*, 12(3), 222-230.
28. Jowett, S. (2007). Interdependence analysis and the 3 þ 1Cs in the coach-athlete relationship. In S. Jowett, & D. Lavallee (Eds.), *Social psychology in sport*, 15-27.
29. Jowett, S., & Shanmugam, V. (2016). *Relational Coaching in Sport: Its psychological underpinnings and practical effectiveness*. In R. Schinke, K.R.McGannon, B. Smith, Routledge International Handbook of Sport Psychology. Routledge.
30. Kleszewski, E., & Otto, K. (2018). When Leaders Expect Perfection: Linking Other-Oriented Perfectionism, the Dark Triad and Servant Leadership. *Personality and Individual Differences*, 42(3), 477-490.
31. Lorimer, R. (2009). Coaches' satisfaction with their athletic partnerships. *International Journal of Coaching Science*, 3, 55-64.
32. Mandel, T., Dunkley, D. M., & Starrs, C. J. (2018). Self-critical perfectionism, daily interpersonal sensitivity, and stress generation: A four-year longitudinal study. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 40(4), 701-713.
33. Matosic, D., Ntoumanis, N., Boardley, I. D., & Sedikides, C. (2018). Narcissism, beliefs about controlling interpersonal style, and moral disengagement in sport coaches. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1-15.
34. Matosic, D., Ntoumanis, N., Boardley, I. D., Stenling, A., & Sedikides, C. (2016). Linking narcissism, motivation, and doping attitudes in sport: A multilevel investigation involving coaches and athletes. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 38(6), 556-566.
35. McCullough, M. E., Fincham, D. and Tsang, J. (2003). "Forgiveness, Forbearance, and Time: The Temporal Unfolding of Transgression-Related Interpersonal Motivations." *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(3):540-557.
36. McDonald, J. E., Olson, J. R., Lanning, A. H., Goddard, H. W., & Marshall, J. P. (2018). Effects of religiosity, forgiveness, and spousal empathy on marital adjustment. *Marriage & Family Review*, 54(4), 393-416.
37. Moen, F., & Olsen, M. (2020). Grit: A unique protective factor of coaches well-being and burnout?. *New Ideas in Psychology*, 59, 100794.
38. Moen, F., Hrozanova, M., Stiles, T. C., & Stenseng, F. (2019). Burnout and perceived performance among junior athletes—Associations with affective and cognitive components of stress. *Sports*, 7(7), 171.

39. Mohammadzadeh, H., Ebrahimi, S., & Sami, S. (2012). The Relationship between Perfectionism, Stress and Burnout in Male and Female Swimming Coaches. *A Journal Motor Learning and Movement*, 4 (1), 129-139. In Persian.
40. Myhre, K., & Moen, F. (2017). The effects of the coach-athlete working alliance on affect and burnout among high level coaches. *Central European Journal of Sport Sciences and Medicine*, 18(2), 41-56.
41. Ntoumanis, N., Quested, E., Reeve, J., & Cheon, S. H. (2018). Need supportive communication: Implications for motivation in sport, exercise, and physical activity. *Persuasion and communication in sport, exercise, and physical activity*, 155-169.
42. Rocchi, M., & Pelletier, L. G. (2017). The antecedents of coaches' interpersonal behaviors: The role of the coaching context, coaches' psychological needs, and coaches' motivation. *Journal of sport and exercise psychology*, 39(5), 366-378.
43. Rodenbeck, R. (2008). *The relationship between coach's goal orientation and perceived motivational climate*. Unpublished Master's Thesis, University of North Carolina at Greensboro, Greensboro.
44. Stebbings, J., Taylor, I. M., Spray, C. M., & Ntoumanis, N. (2012). Antecedents of perceived coach interpersonal behaviors: The coaching environment and coach psychological well-and ill-being. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 34(4), 481-502.
45. Stoeber, J. (2018). Comparing two short forms of the Hewitt-Flett multidimensional perfectionism scale. *Assessment*, 25(5), 578-588.
46. Stoeber, J., Noland, A. B., Mawenu, T. W., Henderson, T. M., & Kent, D. N. (2017). Perfectionism, social disconnection, and interpersonal hostility: Not all perfectionists don't play nicely with others. *Personality and Individual Differences*, 119, 112-117.
47. Stoeber, J., Smith, M. M., Saklofske, D. H., & Sherry, S. B. (2020). Perfectionism and interpersonal problems revisited. *Personality and Individual Differences*, 110106.
48. Thompson, L. Y., Snyder, C. R., Hoffman, L., Michael, S. T., Rasmussen, H. N., Billings, L. S., ... & Roberts, D. E. (2005). Dispositional forgiveness of self, others, and situations. *Journal of personality*, 73(2), 313-360.
49. Toktas, S. (2019). Examining the Levels of Forgiveness and Psychological Resilience of Teacher Candidates. *Journal of Education and Training Studies*, 7(4), 241-249
50. Webb, J. R., Hirsch, J. K., Visser, P. L., & Brewer, K. G. (2013). Forgiveness and health: Assessing the mediating effect of health behavior, social support, and interpersonal functioning. *The Journal of psychology*, 147(5), 391-414.
51. Westfall, Scott; Martin, Eric M.; and Gould, Daniel. (2018). "The Association between the Coach-Athlete Relationship and Burnout among High School Coaches". *Journal of Sport Behavior*, 41(1), 107-126.
52. Wu, Q., Chi, P., Zeng, X., Lin, X., & Du, H. (2019). Roles of anger and rumination in the relationship between self-compassion and forgiveness. *Mindfulness*, 10(2), 272-278.
53. Yang, S. X., & Jowett, S. (2013). Conceptual and measurement issues of the complementarity dimension of the coach-athlete relationship across cultures. *Psychology of Sport and Exercise*, 14, 830-841.
54. Yang, S. X., Jowett, S., & Chan, D. K. C. (2015). Effects of big-five personality traits on the quality of relationship and satisfaction in Chinese coach-athlete dyads. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 25(4), 568-580.

55. Zargham, H. M., & Jolaniyan T., & Manteghiyan, E. (2016). The mediating role of interpersonal problems in the relationship between perfectionism and depression. *Journal of Psychometrics*, 15(4), 1-10. In Persian.

ارجاع دهی

زارعی، سحر؛ غرایاق زندی، حسن؛ بشارت، محمدعلی؛ حومنیان شریف آبادی، داود؛ و باقرزاده، فضل‌الله. (۱۳۹۹). مدل‌یابی کیفیت رابطه مربی-ورزشکار بر اساس کمال-گرایی مربیان: نقش واسطه‌ای بخشش و رفتار کنترلی. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۹(۳۴)، ۳۰-۳۵. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2020.9482.2050

Zarei, S; Gharayagh Zandi, H; Beshara, M. A; Houminiyan Sharif Abadi, D; & Bagher Zadeh, F. (2021). Modeling the Quality of the Coach-Athlete Relationship Based on Coaches Perfectionism: the Mediating Role of Forgiveness and Controlling Behavior. *Sport Psychology Studies*, 9(34), 305-30. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2020.9482.2050